

Kestävä Lahti -säätön purkaminen ja varojen käyttö

khall 13.01.2025 § 9

139/00.04.01/2025

Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	kaupunginjohtaja Parkkonen, Jari
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää hyväksyä valmistelusta ehdotuksen Kestävä Lahti -säätön purkamisaikataulusta ja -menettelystä ja sen varojen käyttämisestä.
Toimivalta	Heinolan kaupungin hallintosääntö 5 luku 22 §
Valmistelija	hallinto- ja kehitysjohtaja Hanna Hurmola-Remmi p. 044 780 1420, etunimi.sukunimi@heinola.fi
Valmistelu	Kestävä Lahti -säätö on kirjeellään 13.12.2024 pyytänyt perustajilta, että ne hyväksyvät säätön purkamisaikataulun ja -menettelyn sekä jäljempänä hahmotellun säätön varojen käytön.

Säätön taustaa

Kestävä Lahti -säätö perutettiin vuonna 2020 edistämään ja tukemaan kestävää yhteiskuntakehitystä ja hoitamaan Lahden ympäristöpääkaupunki 2021 -hankkeen suunnittelua, toteutusta ja perinnön vaalimista Lahdessa ja Päijät-Hämeessä sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Säätön perustivat Asikkalan ja Hollolan kunta, Heinolan, Lahden ja Orimattilan kaupunki sekä Hämeen kauppakamari. Säätö perustettiin määräaikaiseksi siten, että sen toiminta päättyy vuoden 2025 lopussa.

Säätö oli keskeisesti toteuttamassa onnistunutta ympäristöpääkaupunkivuotta. Alue on monella tavalla profiloitunut vastuullisen ympäristökehityksen alueena, ja tämä on konkreettisesti näkynyt mm. yritysten päätöksissä, korkeakoulutoiminnan kehittämisessä, kuntien ja maakuntaliiton painotuksissa sekä Lahden ja maakunnan pääsyssä eurooppalaisiin verkoistoihin ja esim. EU:n kaupunkimissioon 100 älykkään ja kestäväen kaupungin joukkoon.

Ympäristöpääkaupunkivuoden jälkeen säätö on edesauttanut ympäristöpääkaupunkivuoden tulosten konkretisoimista ja ylläpitänyt eri toimijoiden välistä yhteistyötä. Säätö on ollut liikkeellepanijana ja osarahoitajana Sitran kanssa toteutettavassa Luontopositiivinen elämä -yhteistyöhankkeessa, jossa on etsitty Päijät-Hämeelle uutta luontotavoitetta, joka pitää yllä saavutettua edelläkävijyyttä ympäristötyössä ja vahvistaa entisestään alueellista tekemistä ja yhteistyötä.

Luontopositiivinen elämä -hanke ja sen jatko

Hanke on edennyt hyvin ja suunnitelmien mukaan. Hanke päättyy 30.4.2025. Hankkeen puitteissa on saatu liikkeelle Lahden luontojalanjäljen laskentaselvitys (LUT-yliopisto) ja hanke on nostanut luontopositiivisuuden mukaan maakunnalliseen ja maakunnan kuntien ympäristötavoitteen asetteluun Päijät-Hämeessä. Kokonaisuuteen ovat kytkeytyneet luontevasti myös Luonto askel terveyteen -hanke, Päijät-Hämeen ja maakunnan kuntien yhteinen ympäristötoiminta sekä useiden yritysten ja Hämeen Kauppakamarin toiminta.

Luontopositiivisuus sisältää ilmastotavoitteet, mutta laajentaa näkökulman käsittämään luontoarvot sekä paikallisesti että laajemmin. Luontokadon, luonnon monimuotoisuuden tai luontopositiivisuuden mittaamiselta puuttuvat kuitenkin yhteiset hyväksytyt kriteerit ja menetelmät. Luontopositiivinen elämä -hanke luo pohjaa kestävien arviointiperusteiden ja toimenpiteiden määrittelylle ja niiden hyödyntämiselle muuallakin kuin Päijät-Hämeessä. Tulosten laajamittainen hyödyntäminen eri kaupunkiseuduilla edellyttää kuitenkin hankkeen jatkamista nykyistä kestoja pidemmälle sekä sisällön että kumppanuusverkostojen kehittämiseksi.

Kestävä Lahti -säätio on käynyt syksyn 2024 aikana neuvotteluja Sitran kanssa yhteishankkeen jatkamiseksi. Alustava yhteisymmärrys hankkeen jatkamisesta on 31.3.2026 asti. Luontopositiivisuuden syventäminen Lahden seudulla, panostus maakunnan sekä kuntien tiivimpään mukaan saamiseen luontotavoitteiden määrittelyyn ja toteutukseen, yritysten luontopositiivisuustyön vahvistaminen sekä tulosten hyödyntäminen kansallisesti eri kaupungeissa ja kaupunkiseuduilla olisivat jatkohankkeen ydintavoitteet. Maakunnassa yhteistyökumppaneita ovat Päijät-Hämeen liitto ja kunnat, Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy, Hämeen kauppakamari, LUT-yliopisto ja kansallisesti Sitra.

Hankkeen loppuvaiheessa on tavoite järjestää merkittävä luontopositiivisuutta edistävä kansallinen tai kansainvälinen tapahtuma. Jatkohankkeen rahoituksen lähtökohta olisi yhteisrahoitus esimerkiksi siten, että Sitran osuus olisi vähintään 125 000 euroa, säätion osuus 120 000 euroa ja Lahden kaupungin osuus 25 000 euroa.

Säätion talous, jatkoaskeleet ja loppuvarojen käyttö

Säätion hallitus on kokouksessaan 29.11.2024 linjannut säätio vuoden 2025 toimintaa. Hallitus pitää parhaana säätion loppuvarojen käyttämistä Luontopositiivinen elämä -jatkohankkeeseen ja sitä tukeviin toimiin, jotka edistävät vahvasti alueellista ympäristöedelläkävijyyttä ja sen näkyvyyttä. Se olisi myös arvokas loppupäätös säätiolle, joka on työskennellyt aktiivisesti Lahden kaupungin ja maakunnan ympäristötyön kirittämiseksi. Kun päätökset jatkohankkeen rahoittamisesta ja muut tarvittavat säätion

päätökset tehdään alkuvuoden aikana, säätiön aktiivinen toiminta voidaan lopettaa jo 30.6.2025, jolloin loppuvuoden juoksevat kustannukset säästyvät. Huomioitavaa on, että säätiön purkaminen edellyttää joka tapauksessa selvitysmiehen ottamista toteuttamaan muodolliset purkutoimet, mutta tällä järjestelyllä selvitysmiehen ottaminen aikaistuisi.

Säätiön taloudellisesta tilanteesta voidaan todeta, että mikäli säätiön toiminta ajetaan alas kesäkuun 2025 loppuun mennessä, säätiöllä on vapaasti käytettäviä varoja vähintään noin 125 000 euroa. Tämä pitää sisällään säädepääoman 120 000 euroa.

Tämän lisäksi säätiöllä on Lahden Tiedepuisto Oy:n myöntämä 48 000 euron avustus, joka on osoitettu käytettäväksi hiilineutraalin rakentamisen osaamiskeskuksen kehittämiseen. Avustusta ei ole yrityksistä huolimatta pystytty käyttämään alkuperäisen tarkoituksen mukaisesti. Säätiö neuvottelee Tiedepuiston kanssa avaustuksen kohdentamisesta tavalla, joka edistää hiilineutraalia rakentamista ja sen tutkimusta Päijät-Hämeessä ja palvelee samalla Luontopositiivinen elämä -jatkohanketta.

Ehdotuksena on, että säätiö rahoittaa Luontopositiivinen elämä -hankkeen jatkon ja toiminnan alasajon käytettävissään olevilla varoilla ja käyttää Tiedepuiston avaustuksen myöntäjän kanssa sovittavalla tavalla. Maholliset käyttämättä jäävät varat palautetaan sääntöjen mukaisesti perustajille.

Säätiön hallitus jatkaa asian käsittelyä 24.1.2025 ja lopulliset päätökset on tarkoitus tehdä sääntömääräisessä vuosikokouksessa 21.2.2025. Tämän jälkeen säätiön hallitus kokoontuisi enää säätiön purkamisen edellyttämiin kokouksiin.

Tiedoksianto

virallinen ote
sähköposti

henna.eskonsipo-bradshaw@lahti.fi
taloustuki@heinola.fi